

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik

Letnik II, Številka 5, Maj 2001

Pozdravljeni!

Tokratna številka je v znamenju bližjočega se poletja.

Glavni poletni dogodek bo tradicionalni mladinski astronomski tabor, ki ga letos prirejamo že 24. zapovrstno leto. Tabor je odlična priložnost, da del počitnic preživite v prijetni astronomski družbi.

Drugi dogodek, ki ga najavljamo v tej številki, je srečanje astronomskih društev iz regije Alpe-Adria. Po zelo uspelem lanskem srečanju v Črnem Vrhu se bomo letos z zanimanjem udeležili srečanja, ki ga organizirajo naši italijanski kolegi.

Pridružite se nam!

Aram, aram.karalic@usa.net

Mladinski astronomski tabor

Astronomsko društvo Javornik organizira mladinski astronomski tabor. Letošnji, že 24 po vrsti, bo potekal od **12. do 19. avgusta v domu Medved**, Centra šolskih in občinskih dejavnosti (CŠOD) na Medvedjem brdu.

Delo na taboru bo potekalo v več skupinah. Vsaka skupina bo delala na dveh do treh različnih raziskovalnih projektih. Poleg dela v skupinah bodo udeleženci poslušali vsakodnevna predavanja iz astronomije. Predavali bodo tako mentorji kot gostujoči predavatelji. Predvidene skupine so:

Spremenljive zvezde: V skupini se bodo ukvarjali z zvezdami predvsem s tistimi, ki spreminjajo sij. Naučili se bodo, kaj je to spekter zvezd, naredili HR diagram za nekaj 100 najbližjih zvezd in se ukvarjali s spremenljivimi zvezdami. Spremenljivke bodo opazovali tako vizualno kot s pomočjo CCD kamere. Ukvarjali se bodo tudi z računalniško simulacijo eklipsnih spremenljivk.

Meteorska skupina: Osnovni namen meteorske skupine bo predvsem izobraževanje bodočih meteorskih opazovalcev. Osredotočili se bodo na metode opazovanja, tako fotografske kot vizualne, ter na obdelavo rezultatov

Modeliranje v astronomiji: Za skupino bo zancilno združevanje sodobnih metod matematičnega modeliranja ter astronomskih opazovanj. Udeleženci se bodo seznanili z uporabo računalnika pri astronomiji. Ukvarjali se bodo z matematičnim opisom in modeliranjem raznih astronomski objektov: od gibanja planetov v Osončju, vrtenja asteroidov, do proučevanja tесnih dvojnih sistemov

Splošna skupina: je namenjena bolj začetnikom. Ukvarjali se bodo z vsem po malem, vendar bo glavni poudarek na Sončevem sistemu. Opazovali bodo

vrtenje Sonca, merili solarno konstanto, določili maso Jupitra in oddaljenost do Venere

Astrofoto skupina: Za letošnji tabor smo se odločili, da ne bomo imeli posebne astrofoto skupine, ampak se bodo z astrofotografijo ukvarjali vsi udeleženci. Prejšnje izkušnje so pokazale, da se vsaka skupina bolj ali manj ukvarja s fotografiranjem nebesnih objektov. Sedaj bodo vsi udeleženci hkrati tudi v astrofoto skupini

Participacija za tabor znaša 20.000 SIT, pri čemer je potrebno 5000 SIT plačati ob prijavi, preostanek pa dva tedna pred začetkom tabora. V participacijo je všteta prehrana, nočitve, organizacija in vodenje tabora ter material (knjiga in skripta).

Za člane društva je participacije 17.500 SIT

Dodatne informacije dobite pri Marku (tel: 01 4796 714 (služba)) ali na e-mail: tabor2001@yahoo.com

Marko, marko_pust@yahoo.com

Srečanje astronomskih društev Alpe Adria

Člani astronomskega društva C.A.S.T., Circolo Astrofili di Talmassons v nedeljo 3.6.2001 organizirajo na sedežu svojega društva srečanje astronomskih društev Alpe Adria: Via XXIV magio, 16 Frazione Flumignano Talmassons blizu Udina

Na srečanjih Alpe Adria se vsako leto zbere veliko ljubiteljev astronomije iz Italije, Hrvaške in Slovenije, ki si izmenjajo svoje izkušnje. To celodnevno srečanje je sestavljeno iz predstavitev projektov društev in ogleda novega astronomskega observatorija CAST. Srečanje se konča v popoldanskih urah, tako da ne vključuje opazovanj.

Približen program:

Ura	Dogodek
10:00	prihodi
10:15	pozdravni nagovori gostiteljev in predstavnikov koordinatorjev Alpe Adria
10:30	dopoldanski sklop predavanj.
12:45	zaključek dopoldanskih predavanj
13:00	prevoz in ogled observatorija CAST
14:00	malica
15:00	popoldanska predavanja, dogovori o skupnih pripravah na IMO
	konferenco septembra v Sloveniji
17:00	zaključek in nasvidenje na naslednjem srečanju

Uradni jezik predavanj na Alpe Adriji je angleščina, vendar je ponavadi poskrbljeno tudi za prevode. Da bomo organizatorjem lahko sporočili koliko naših članov namerava priti na srečanje, bi vas prosila, da nas o svoji nameri udeležbe na srečanju obvestite.

V A B I L O

Vabimo Vas na mesečni sestanek, ki bo v torek, 15. maja 2001 IZJEMOMA OB 20. URI V PRE-DAVALNICI P5 FAKULTETE ZA ELEKTROTEHNIKO, Tržaška 25, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo nadaljevanje marčnega predavanja:

Problem gibanja več teles v gravitacijskem polju

dr. Borut Jurčič-Zlobec

Opisal bom nekaj dobrih in slabih algoritmov za računanje ter pokazal nekaj primerov simulacije gibanja na računalniku.

Vabljeni!
Bernard Ženko

Lokacija srečanja, podrobnejša navodila najdete v majski Spiki:

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Planeti v maju

Merkur je viden v drugi polovici meseca zvečer. Giblje se v ozvezdju Bika in zahaja kmalu po deseti uri. ★ **Venera** je maja Danica. Sprva vzhaja okrog pol petih, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca vzide že ob pol štirih. Giblje se v ozvezdju Rib. ★ **Mars** v ozvezdju Strelca vzhaja sprva okrog polnoči, konec meseca pa vzide že kmalu po deseti uri. ★ **Jupiter** v začetku meseca zahaja okrog enajstih zvečer, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca zaide že ob pol desetih. Giblje se v ozvezdju Bika. ★ **Saturn** je v ozvezdju Bika viden le v začetku meseca zvečer, ko zaide malo pred deseto uro. ★ **Uran** je v ozvezdju Kozoroga viden zjutraj. V začetku meseca vzhaja okrog treh, potem pa vedno bolj zgodaj; konec meseca vzide kmalu po eni uri zjutraj.

Luna: ščip 7.5., zadnji krajec 15.5., mlaj 23.5., prvi krajec 30.5..

Urška, urska_pajer@usa.net

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštne seznama ("mailing liste") slo-astro, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijava na <http://www.javornik-drustvo.si>.

Meteorji v maju in juniju

η Akvaridi – ETA

Aktivni so od 19.4. do 28.5, z maksimumom 5.5. ob 23^h UT (noč iz sobote na nedeljo) z ZHR 60. Ob maksimumu jih bo zelo motila skoraj polna Luna (polna je 7.5.). Ker je njihov radiant nizko $\alpha = 338^\circ$ in $\delta = -1^\circ$, so v polnem sijaju vidni samo z južne poloble, mi ob maksimumu lahko pričakujemo največ okrog 20 meteorjev. Povečano število teh Akvaridov lahko pričakujemo od 3 do 10.5..

Junjski Liridi

Junjski Liridi se za enkrat še ne nahajajo na IMO listi aktivnih meteorskih rojev, ker so jih opazili le v nekajkrat v 60-ih in 70-ih letih. Prvič so jih videli leta 1966. Ponovno pa je leta 1996 nekaj neodvisnih opazovalcev potrdilo njihov obstoj. Aktivni so od 11.6. do 21.6., z vrhuncem 16.6. (sobota). Lahko pričakujemo ZHR od 0 do 5. Njihov radiant se nahaja na $\alpha = 278^\circ$ in $\delta = +35^\circ$, kar je le nekaj stopinj stran od Vege (α Lyr). Letos bo njihov maksimum ravno med vikendom in še Luna bo skoraj v mlaju (21.6.).

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema jo brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE ZADNJI TOREK V MESECU OB 19^h** / prispevkov ne lektoriramo